

1942 MÁJ. 10.

IX Valent

KKESI L

IFJŰ
ÉVEK

KERESZTREJTVÉNY.

Manninger Ernő

10 pont.

Vízszintes sorok:

1. Biharmegyei község. 9. A tanár úr szokta csinálni. 14. Fának van. 15. Két szó: a) Ilyen fényképezőgép is van b) Nem szakember. 16. Egy olaj neve. 18. Tiltószó. 49. Szeretet — latinul. 20. Erdélyi város. 23. Fél orgona. 25. Igekötő. 26. Olajos növény régiesen. 28. Tőle — latinul. 29. HM. 30. Fájdalmat fejez ki. 31. SAN. 32. Régi, híres futballkapus. 34. Leánynev. 36. Egy bányaváros nevének fele. 38. R. D. 39. Ököl betűi keverve. 40. Köszönés. 42. Két szó: a) A bizonyítás eszközei. b) Gyermeteg. 44. Fém. 45. Tolnamegyei nagyközség. 47. Dunántúli Torna és Sport Egylet. 48. Óhajtó szó. 49. Mássalhangzó. 51. Sokáig — latinul. 52. ÖMKE. 54. Nem olcsó. 56. Rárok, keverve. 58. Férfinev. 59. Házállat, névelővel. 63. Férfinev tárgyese. 64. Hideg. 66. Y + menyasszony. 67. Göngyűly. 68. Széptani — tudományos nyelven. 70. Hagyomány — latinul. 71. Talál.

Függőleges sorok:

1. A Nagy-Szunda szigetek legkisebbike. 2. Görög mondai hős. 3. Ellenáll. 4. E. K. U. 5. ~~Értelem~~ költő. 6. Vissza: kötőszó. 7. Mindig jó, ha megfogadjuk. 8. Mezőgazdasági eszköz egy része. 9. Szoptatáshoz szükséges. 10. Francia névelő. 11. Férfinev (Ö = 0). 13. Az ásványvilág azon darabjai, amelyeket az emberi hiúság magasba emel. 17. Ókori babilóniai város. 21. R. P. 22. Rendes betűi keverve. 24. Valós. 26. Ikerszava a vízszintes 30-nak. 27. Drégely várát védte hősiesszen. 29. Naufragus — magyarul. 30. Két szó: mindkettő a Tisza mellékfolyója. 33. Dobozok. 35. Tiltó szó. 37. Lég — latinul. 41. T. Z. 43. A tigris is ez. 46. Híres vas- és acélgyáráról. 48. Oly nagy. 50. Dobó István védte sikeresen. 53. Tolla van. 55. Üzemköltség más néven. 57. A. T. 60. Fegyver. 61. Szatmármegyei község. 62. Csúnya — franciául. 65. Világtáj. 68. Latin is. 69. Személyes névmás.

1872

BETŰREJTVÉNYEK

Csokmani

Séplány (2-2 pont)

Felelés

Farkas János

Öri Zsuzsa

Szabó József

C	$\frac{AI}{00000}$
---	--------------------

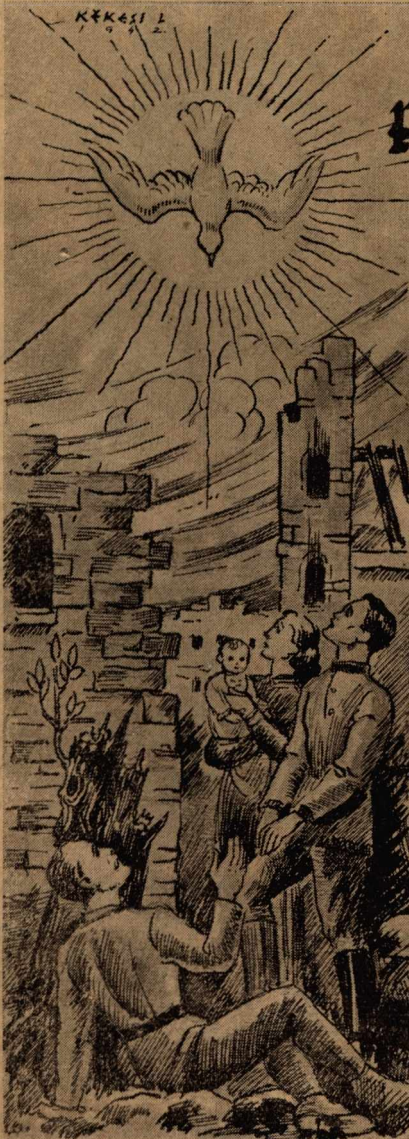
D	Y
$\frac{D}{V}$	

s	Fel
---	-----

IFJÚ ÉVEK

BUDAPEST, 1942. MÁJUS

XX. ÉVFOLYAM 9. SZÁM

TEREMTŐ PÜNKÖSDI VIHAR

Más vihar, mint a megvadult bölény
legázol mindent, szívet és határt.
Nyomában átok, pusztulás... S az ember
sírva nézi, mit dalolva kaszált.

Felzúg belül és rombadől a lélek
szétválnak régi, hűséges kezek,
felmorajlik felettünk és pehelyként
messze repülnek a házfedelek.

Ha jön, rémitő hírnöke gyanánt
sötét fellege száll szemétnek, pornak,
s amikor elment, nyög a föld s az ember
mit akit megtipornak.

Más vihar pusztít, könnyeket fakaszt...
...Ez begyógyítja lelkünk sebeit,
tépett tagokat újra egybeépít,
dőlt oszlopokat felegyenesít,

Ahol végigzúg, hőssé lesz a gyáva,
a kőszivekből szeretet fakad,
új tetőt hoz a fedeleetlen házra,
és szabaddá teszi a rabokat.

Ha jön, vinnyogó, nyüzsgő, gyáva rajban
út előle a bűn, a gond, a kétség,
s a letarolt múlt hitvány romjain
égbeszökken nyomában a reménység,

mert Isten szól benn, mint rég a „Legyen“-ben,
s ez a „legyen“ mindig teremtett s áldott...
— Jőjj hát teremtő pünkösdi vihar,
s építsd újjá e rombadől világot!

Bódás János

Ma újra hűséget fogadok!

Ebben a hónapban száz és száz evangélikus templomban csendül fel ifjú szívekből a konfirmáció éneke.

Könnyes szemű szülők, keresztszülők, érdeklődő tanítók, felelősséget érző tanárok és aggódó lelkészek hallgatják az eleven orgona szívbillentyűinek zendülését.

Mindenekfelett hallgatja az Isten! És mindenekelőtt, éppen ezért néki szól minden, amit ígérünk, amit vallunk és amiért imádkozunk. Az Isten pedig elsősorban néktek szól, akik hűségfogadalommal láncozjátok magatokat az Ige, a Krisztus egyházához. Neveteket szívetek fogadalmával együtt felírja szeretetének végtelen lapjaira. A Krisztus testébe, az anyaszentegyházba: a nagykorú, felsős iskolások közé számol benneteket: és megkezdődik, ifjú testvérem, a *te történeted* az egyházban. Eleted értékét osztályozzák. Kegyelmi erőt nyersz a Krisztus testében és véreben, tehát *számítanak* rád. Önként jelentkezted a szent sorozatra és most kezded adták a behívódat. Krisztus serregébe tartozol, meg kell tanulnod a fegyverviselés igei szabályait. Élő egyházba soroltak, tehát *munkát várnak* tőled!

Közös célnak sorsközösségébe kell olvadnod, tehát *áldozatot kell hoznod!* Nem lehetsz a magadé! Nem rohanhatsz imbolygó vágyaid lidércfénye után, mert a Krisztus vezérsége alatt előtted a küzdés, előtted a pálya. Aki a pályát elhagyja, azt itt is diszqualifikálják örökre, az örök kárhozatra.

Hűséget fogadtál, most, vagy az elmúlt években... Mít várhatsz magadtól? Ilyenkor, konfirmációi ünnepeken sajog-e hűségfogadalmad erejének és tűzének kihamvadás?

MCRITZ S.

Ne feledd el: Minden konfirmáció mindnyájunk konfirmációja. Olvadjunk egybe, melegedjünk össze a Krisztus szerelmének lángjánál, hogy szívünk hűsége ki ne hűljön, hanem lobogjon újra a régi fényben.

Ezeket üzeni Isten Szent Lelke mindazoknak, akik elindulnak és akik már elindultak hűségfogadalommal az oltár felé.

És mi mindnyájan könyörgéssel felelünk az Isten üzenetére:

Szentlelkedet buzgón kérem:
Legyen mindvégig vezérem!

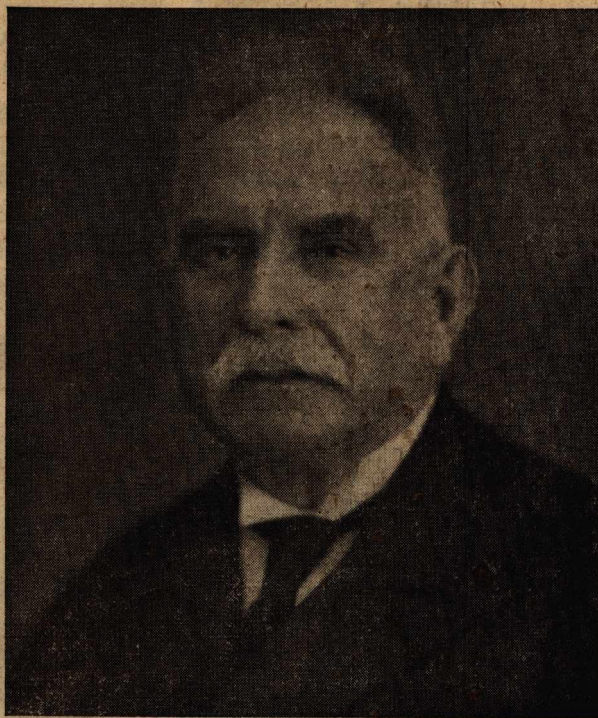
Bácsi Sándor.

D. Kovács Sándor

Régi igazság az, hogy minden nemzet és nemzedék műveltségének egyik legmegbízhatóbb fokmérője éppen az, hogy milyen kegyelettel tud halottairól megemlékezni, emléküket őrizni és ápolni. Ha az atyák élete nem élhet a fiakéban, anyáké a leányokéban, az új életek gyökértelenné válnak korán; fonnyadókká, hervadókká lesznek.

Mikor hazánk evangélikus diákifjúsága nevében búcsú-zunk itt egyházunk nagy halottjától, úgy érezzük, hogy különös előszeretettel kell az ő emlékét ápolni magunk között. Hiszen soha és sehol úgy otthon nem érezte magát, mint hazánk és egyházunk ifjúságának a körében s távozásával mi fájjaljuk elsősorban azt, hogy házunk népéből vesztettük el benne a kemény útmutatót és a jószágos atyát.

Emléke örök példamutatóként áll előttünk, amint a legnehezebb időben is helyt állt evangéliumi keresztyénségért és magyarságáért. Isten kegyelme benne a kettőt elválaszthatatlanul egybeforrasztotta s enélkül számára az élet egyáltalán lehetetlen, elképzelhetetlen lett volna. S ez a lelki, szellemi ötvözet, mint Istennek minden műve, valami csodálatos volt. Hite erős, de soha érzelgős nem volt; nem az ellágyulásokban, hanem a próbatételekben mutatta meg törhetetlenségét. Gályarabjaink szelleme csillant fel rajta. És ezt soha máson nem észleltette és táplálgatta, mint a Károli Biblián és a kis hazai gyülekezeteink tradícióján. Itt volt második otthona. Ezek élete és

küzdelméi az ő élete és küzdelméi voltak, s ismerte csaknem valamennyit, mint a Jó Pásztor a juhait. Magyarsága veleszületett. Kisgazdaszülők gyermeke volt s ez tette jellemét közvetlenné, egyszerűvé és tettetés nélkülivé. Mindez életében és viselkedésében valami megkapó természetességgel nyilatkozott meg. Valósággal feszélyezve érezte magát, ha nem volt az övéi közt, ahol otthon lehetett. De „otthon” aztán annál inkább kinyílt a szíve, lelke. Szavai nyomán megelevenedett múltunk hőskora; alakjai életrekeltek, szinte minden elvontság, tudós nagyképűség nélkül az élet természetes derűjében, bájában, vagy mélységeiben és mégis örök változatlanságban.

Így marad közöttünk Kovács Sándor emléke is!

Rezessy

Kőrösi Csoma Sándor

1842 tavaszán költözött el az élők sorából a legfanatikusabb magyarok egyike, Kőrösi Csoma Sándor. Székely fiú volt, a nagyenyedi Bethlen-kollégium nevelte. Korán megérlelődött benne a vágy, hogy Juliánusként felkeresse a magyarok távolkeleten élő rokonait. El is indult. Akkor óriási elhatározás volt ez, s még most is megdöbbenünk legtöbben, elinduljunk-e a bizonytalanba. Ehhez hit és meggyőződés kellett! Gyalog és a legkezdetlegesebb utazó eszközökkel jutott el hosszú út után Tibebe, a sokezer méter magas hegyek közé. És megtanulta a népek nyelvét, melyekkel érintkeznie kellett, a tudós lámák segítették. S ha kitűzött célját, a távol élő magyarság feltalálását nem is hajthatta végre, tudományos munkája örök értékű: megírta a tibeti nyelv óriási szótárát. Ezért a magyar eredmények iránt nem fogékony külföld is elismerését adta: angol tudósok emelték ki nagy érdemeit, vették be tudós társaságukba. S mikor száz éve a sok szenvedés, a sok nélkülözés, áldozat testi erejét megörölte, már híre volt, ezt az idő csak öregbíthette.

Olvassák el, akiket nagy szellemek lángolása érdekel, Jókai nagy regényét, a „Mégis mozog a föld”-et. Abban több lelkes ifjú szerepel, van köztük olyan, kiben Katona—Kisfaludi Károly egyesül, van olyan, ki határozottan Kőrösi Csoma Sándor jellemét mutatja, s ha költői képzelet ragyogja be ezek alakját, sok e regényben az igazság. A költő lelkét meg is kell ihletnie az ilyen sorsoknak, s a fiatalság lelkét is meg kell ragadnia. Amely fiatalság nem

mer és nem akar semmiféle kockázatot vállalni, hanem csupán a húsos fazék, a kész mellé kíván odatelepedni: az a nemzet nem fog soha nagyot alkotni. Nekünk voltak mindig lángoló szellemeink. S hogy most folytonosan százéves emlékeket idézünk: ez mutatja, milyen értékes nemzedék élt Magyarországon a múlt (a 19.) század elején és mutatja, kiknek köszönheti a magyarság a negyvennyolcas feltámadást, annak előkészítését. Széchenyi István körül csoportosultak ezek, ha távol keleten, Darzsilingban éltek is, s vele együtt teremtették meg a magyarság jobb életét, a tespedésből feltámadását.

(=)

A dal

*A teste: röpke kis szavak —
zenére lejt, zenéje: rím —
belőle lelke elszakad
s gyönyör száll véle, néha — kín.*

*Reá a bölcs is felfigyel —
a harcos hallja — hős leszen:
s ha tán szerelmes zengi el:
megfájdul szíve édesen.*

*Szárnyán sodorja éji szél,
hullámhegyek nyelvén lebeg,
csacsogja lágyan csacska ér,
madár ezüst torkán nevet.*

*Hogyha nem volna: mindenütt
fakóra válna, mi ragyog —
nem lenne a holdfény ezüst,
ködfoltnak látnánk csillagot.*

*Utód nem tudná: drága, szent
a múlt — áldottak a rögök —
a hősök is — s a szívbe bent
a nagy álmok s kis örömök...*

*... Mikor szél hordja már porod:
még mindig zeng, mint égi kar...
El, míg világ lesz s szív dobog:
a dal, a dal, a dal, a dal!*

Kutas Kálmán.

Tessedik Sámuel emlékezete

(1742—1820)

Április 20-án volt 200 éve születésének. S ma bizonyára legtöbben ifjaink közül nem is sejtik, ki volt, s talán még nevét sem hallották. Pedig megérdemli az emlékezést, mert Széchenyi István előtt közel egy évszázaddal úttörő nemzetnevelő munkát végzett.

munkája éppen ez. Gyakorlati úton vitte rá a szarvasi fiatalságot arra, hogy saját élete szebbé, jobbátételére okosan éljen, okosan gazdálkodjék. Mivel addig az iskolák egészségtant nem tanítottak, dívott egész országunkban a babona, a kuruzslás. Ő az egész-

Tessedik Sámuel szobra.

Szarvas evangélikus lelkésze volt, tehát a miénk, s a sok külföldi tapasztalat alapján megvalósította ottan a tervszerű gazdálkodást. A rossz, szikes talajt megjavította, lóherét, lucernát termelt, hogy az állatoknak megfelelőbb tápláléka legyen, az akácfát meghonosította, selyemhernyót tenyésztett, méheket nevelt, szövés-fonást tanított, gazdálkodott — és mindezt megmutatta az ifjúságnak. Nemzetnevelő

ségre nevelte a rábizottakat, s egészséges jövődő nemzedéket teremtett.

Azt hiszitek, hogy megbecsülték? Neki is meg kellett küzdenie ellenségeivel, kik féltették tőle népszerűségüket. Különösen egyik lelkésztársa gáncsolta munkáját. Ha takarékoságról prédikált, az a másik héten arról beszélt, hogy nem cél anyagi javak gyűjtése; ha dolgozott, szövés-fonás folyt iskolájában, fábrikának (gyárnak)

gúnyolták. Mikor intézetében földmívelést és ipart jelképező szobrokat helyeztek el, azt mondták, Mária-kultuszt hirdet, bálványimádó. S mivel folyton tanult, mert hiszen a jó pap holtig tanul, csúfolták, hogy míg mások sohasem tanulnak, csak pipálgatnak, disznótorok, keresztelők, lakodalmak mulatózásaiban élnek, neki olyan kicsiny a tudománya, hogy még tanulnia kell. — Sok más hasonlót lehetne említeni. Mindez a kicsinyes csipkelődés megőrlte kitartását. S bár a század végén már 1000 tanulója volt gazdasági intézetének, bár az orosz cár is rá akarja bízni országa gazdasági oktatásának megszervezését, bár a keszthelyi Georgikon, a ma is létező gazdasági akadémia tantervét vele dolgoztatták ki, s a király nemességre is emelte: mégis elkedvetlenedett, s a század végén ideiglenesen, 1806-ban pedig véglegesen bezárta intézetét. A mag azonban, melyet vetett, kikelt, most újra van Szarvason gazdasági középiskola, megnyitak evangélikus népfőiskolák is, melyek a gazdaifjúságot emelik műveltségre, s nem vonják ki környezetéből, mint a középiskolák. A művelt gazda lesz majd országunk oszlopa.

S mindez 1767-től kezdve történt, tehát Széchenyi fellépése előtt több, mint 60 évvel végezte a szarvasi evangélikus lelkész úttörő munkáját. Most, születése kétszázadik fordulójakor emlékünnepet rendezett Szarvas és a gimnázium Öregdiák Egyesülete és szobrának, Keviczky Hugó alkotásának alapkövét is elhelyezte. Hadd hirdesse ez a szobor, hogy Tessedik Sámuel miénk volt, s hogy emlékezetét nem felejtí el az evangélikus magyarság, de nem felejtí el az egész ország sem.

Az úttörő munkás életének, verejtékes nehéz küzdelmekben gazdag munkájának eredménye pedig megnyitja a jobb magyar jövődő kapuját. (=)

DIÁKESETEK

Történelemórán.

A tanár úr megkérdezi az egyik fiútól: Miről nevezetes 1920 június 4-e? A diák nagy bölcsen kivágja: *Akkor született a bátyám.*

Léhoczky Mária

Földrajzórán.

Földrajzórán Erzsí Magyarország terményeiről beszél. A bevezetést valósággal eldarálja, aztán megakad. A tanár úr jó ember, igyekszik rajta segíteni: Hol termelik a legtöbb zabot?

Erzsí áll és hallgat. A tanár úr másik kérdést ad fel: Mit eszik a felvidék népe?

Erzsí fellélekzik, segítő kérdésnek veszi és teljes meggyőződéssel feleli: *Zabot.*

Léhoczky Mária

Lisztjegy Egyiptomban.

Vallásórán történt. Az egyik barátunknak arról kell felelni, hogy mentek Jákób fiai gabonáért Egyiptomba. Egy részt el is mond nagy nehezen a történetből, azután nekivörösödik és folyton csak azt hajtogatja: szóval, szóval, szóval... Erre a szomszédja oda-súgja neki: *Szóval lisztjegy volt...*

Ruttkay Dezső

Az élmények.

Egy hatodikos és egy harmadikos beszélget a folyosón. Nálunk mostan olyan érdekesek a történelemórák, mondja a hatodikos. A világháborúról tanulunk és a tanár úr egész órán át a harctéri élményeit meséli.

— Jaj, de jó nektek, — feleli a harmadikos. Nálunk a tanár úr nem mesél a személyes élményeiről.

Hát mit tanultok most — kérdi a nagyobb.

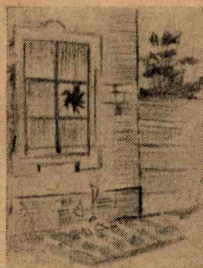
— A honfoglalásnál tartunk éppen.

Kelemen Tamás

A rokonértelmű szók.

Felelne a diák, ha tudna. Sajnos, nem tudja, mit jelent ez a latin szó: bellum. Kétségbeesetten áll, a szomszédja sem igen tud segíteni, de azért súgja: harc. Erre a felelő nagyon felderül s hogy a helyzetén javítson, mindjárt a rokonértelmű szavait is elmondja: *arc, ábrázat, poá...*

Kéri János

BÚCSÚ A CSÜZLITŐL

Írta: Blázy László.

Napsütötte nyári délutánon két testvér halad egy alföldi község vasútállomása felé. Pár éve még boldog gyermekkorukat élték itt, azóta elkerültek a szülői háztól, de az emlékek hazahívták őket. Úgy látszik, a távozás fájó perceiben is a múltban kutatgatnak, hogy olyan komoly arccal bandukolnak egymás mellett szótlanul. Egyszerre mezítlábas, maszatos iskolásfiú terem előttük, kezében a falusi gyerekek kedves vadásszerszáma, a csúzli. A két testvér összenéz, egymásra mosolyog s szinte egyszerre mondja: Emlékszel? Az idősebb folytatja is már:

— Éppen ezen az úton történt. Az állomásra mentem akkor is, mint ma. Én is ilyen boldog voltam, mint ez a kis gyerek. Délelőtt az iskolában alig volt maradásom. Türelmetlenül vártam, hogy haza engedjen a tanító úr. Fáról zuhanó madárkák lebegtek szemem előtt, amint csúzlikavicstól találtan utolsót pihegnek a porban. Otthon kapkodva ettem az ebédet...

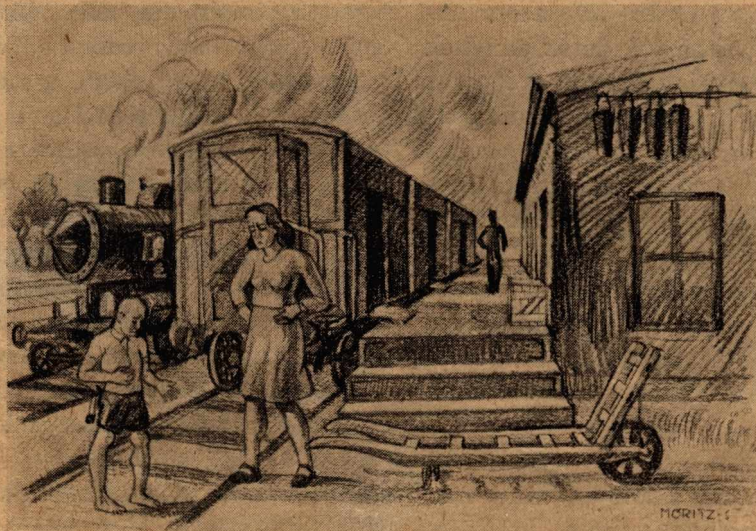
— De sokszor kikaptunk ezért, — szól közbe a fiatalabbik.

— Siettem megköszönni az ebédet, rohantam a kertbe. Megtaláltam az egyik bokor aljába rejtett két zsebnyi gömbölyű kavicsot. Előkerült zsebemből a csúzli és hamarosan elzavartam a fákról a verebeket, de egyet sem talál-

tam el. A sikertelenség bosszantott, de abban a boldog hitben ültem tovább lesben, hogy a legközelebbi vrabec biztos zsákmányom lesz. Jött is egy. Éppen céloztam, mikor édesanyám hangos hívó szava elűzte a tollászkodni készülő csiripelőt. Kelletlenül válaszoltam, mert eszembe jutott a másnapi lecke, de annál jobban megkönnyebültem, hogy nem erről van szó. Édesanyám közölte velem, hogy tanulás előtt a vasútra kell mennem a cselédlányunkkal egy csomagért. Pénzt is adott a kiváltásra, 22 koronát és pár fillért. Az összeget a kezemben szorongattam, mint édesanyánk megparancsolta. De attól kezdve, hogy az első verebet megpillantottam útközben, nem tudom, mi lett a pénzzel. Csak arra emlékszem, hogy Zsuzsi, a cselédlányunk, hol előttem, hol mögöttem nyikorgatta a tragacsot, amelyen a ládát kellett hazahoznia. Ha Zsuzsi elem került, akkor nagyon belemerültem a célozgatásba és kavicskeresgélésbe. Máskor meg én hagytam faképnél Zsuzsit, aki hiába nőgatott a sietésre. Így haladtunk váltott vezetéssel a jól ismert Vasút-utcán. Már az állomás közelében jártunk és még mindig nem volt eredmény. Bosszankodva a sikertelenségen, egy ablakot vettem célba, hiszen — gondoltam — úgy sem találom el. De most téved-

tem: az egyik ablak millió darabra tört. Először megszeppentem, de aztán mit sem törődve a csörömpölő üvegszilánkok zajával, rettentő szaladásba kezdtem. Zsuzsi mellett elrepültem, mint a nyilvessző. Megállás nélkül loholtam a raktárig, a gyerekcsíny édesen bizsergő huncut szorongó érzésével. Ott vettem észre, hogy nincs nálam a pénz. Kiszórtam minden kavicsot, összekutattam valamennyi zsebemet: sehol semmi. Zsuzsi közben megérkezett, de

hoztátok magatokkal a poggyászt. Sikeres csúzli-mesterlövésedről is ő tett említést. Miután így lassan kiderült, miért kellett a pénznek elveszni, akkor már édesanyánk kezében volt a nyújtófa és táncolni kezdett rajtad. Még megmaradt erőddel ekkor újra bőgni kezdél. Én a háttérben álltam. Nagyon sajnáltalak, mert teli torokkal kezdtem közbenjárni az érdekedben. Az eredmény az lett, hogy a vélt rokonszenvtüntetésért én is kaptam pár „hurkát”.

Irtózatos bömbölésbe kezdtem.

a pénz az utolsó fillérig eltűnt. Mai napig sem tudom, hogy mikor vesztettem el. Irtózatos bömbölésbe kezdtem, kezemben szorongatva görcsösen a csúzlit, amely a bajt okozta. A csomagot nem lehetett kiváltani!...

— Hadd folytassam én — szólt közbe az öccs. Te úgy sem fogsz a többiekre úgy emlékezni, mint én. Hazafelé valószínűleg végigordíthatad az utcát, mert mire édesanyánk faggatni kezdett a történekről, alig volt már hangod. Zsuzsi bökte aztán ki nagy huza-vona után, hogy miért nem

Drága jó édesanyánk ez egyszer nem tudott meghatódni. Mikor már eléggé el voltunk látva kék foltokkal — hej, de jó lenne még ilyeneket kapni édesapától, édesanyától! — akkor jött a legfájdalmasabb pillanat: ki kellett szolgáltatnunk a csúzlit. Anyukánk a gumipuskát tűzhalálra ítélte. Élénk bosszúságának szavakban is kifejezést adott egyáltalán nem hízogó hangon, végső haragját az ártatlan csúzlin töltve ki. Búcsúznunk kellett a csúzlitól! Meghatott szomorúsággal álltunk tehetetlenül a konyhatűzhely nyitott

ajtaja előtt. Sírnunk nem volt szabad. Pedig most milyen jó lett volna. Bármily rekedt voltál, erre lett volna még erőd. Rövid pár perc múlva az ebédfőzésből visszamaradt parázs feléledt az új zsákmánytól. Láthattuk volna, mert édesanyánk szándékosan nyitva hagyta a tűzhely ajtaját, hogy láthassuk mint múlik el a kártevő csúzli. De hazudnék, ha azt mondanám, hogy sokat láttunk ebből a kegyetlen végből. Szemünket a tűzre meresztettük, közben egyre sűrűbben potyogtak a könnyeink, amikor lángralobbant az annak idején sok utánjárással kiválasztott csúzliágas. Szívárványszínekben táncoltak előttünk a lángok, melyeket a sercegve bugyborékoló hosszú, vastag gumiszárak szítottak: Orrfacsaró pörkölt gumiszag terjedezett a

levegőben, ez sejtette velünk igazán, hogy lejátszódott a tragédia: a csúzli megsemmisült. Még órák múlva is belénk nyilalt a keserű gumiszag, amikor titkon visszalopózva a konyhába, kegyelettel álltunk meg a kihűlt hamu előtt.

— Gyere siessünk, mert itthagya a vonat — szólalt meg kis szünet után az idősebbik.

Az állomáson most is gyorsan peregtek az események, mint régen. A mozgó vonatból még egyszer visszapillantottak a jól ismert utcára. Azután a táj egyre idegenebb lett. A testvérek is csendesebbek. Behunyták szemüket és úgy igyekeztek visszatartani a multat, amelytől egyre messzebb vitte őket a zakatoló vonat. ...

Pillanatfelvétel a frontról

M. N. ... Már hat órája hasalunk mozdulatlanul. A helyzet meglehetősen barátságatlan: előttünk valahol orosz óriástankok, velük szemben mi nyolcan és egyetlen, jól álcázott páncélkocsi. De nem kell soká várunk. Déli két óra tájban egy 43 tonnás tank bukácsol felénk. Az ágyúja eszeveszetten dolgozik, de csak vaktában. Elhalad mellettünk s tőlünk nyolc méterre oldalvást megáll. Csak erre vártunk. Megnyitjuk váratlanul a tüzet, de az orosz páncélos vastag bőrének a mi kis ágyúnk meg se kottyán. A sikertelenség láttán a mi páncélosunk abbahagyja a dolgot és elmegy.

Törzsőrmesterünk azonban egy pillantás alatt fenn van az acélvár tornyán. Szinte kacagni lenne kedvünk, mikor látjuk, milyen erőlködéssel rángatja, taszigálja, feszegeti a toronyfedelet. De ez is hiába: jól bezárkóztak a

bolsevisták. Végül eszébe jut a mentő ötlet. Két kézigránátot húz elő és belöki az ágyúcsőbe. Aztán a torony másik oldalára ugrik. Két robbanás, a kövér ágyúcső közepén púpot kap, egy része letörik. Ezzel az ágyúval nem lőnek többet a bolsevisták. Ami hátra van még, a két géppuska. Most már nem habozik sokat a törzsőrmester. Mindegyik puskacsőre ráköt egy-egy kézigránátot, meghúzza a zsinórokat, aztán ismét fedezi magát a másik oldalon. A géppuskák is el vannak intézve. Az óriás tank fegyvertelen. De a tanknak nem tudunk sokat ártani, minthogy sárral próbáljuk a megfigyelőnyílásokat betömni ...

De a bolsevisták sem érzik jól magukat benne. Begyűjtják a motort s a tank megfordulva elindul hazafelé. Nem tudjuk megakadályozni, de legalább a büszke tank, mint egy kopasztott nyúk, kerül vissza a parancsnoksághoz.

HÁZI ÁHÍTAT

Énekeljünk: 469, 236, 250, 425. (Dunántúli Ker. Énekeskönyv.)

Kegyelem, irgalmasság és békesség Istentől, a mi Atyánktól és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól. Ámen.

Olvaszuk el a következő szentírási ígéket:

1 Máj. 17—23. Kolossébeliekhez 3:18—4:1.v.
Az apostol már búcsúzkodóban van, de azért még folytatja az igaz és helyes keresztény életre vonatkozó utasításait. Mielőtt elköszönné, még három dolgot kíván tisztázni: az egyik a házi rend, a másik az imádkozás, a harmadik a kívülvalókkal szemben való magaviselet kérdése.

A házirenden kezdi.

Jóformán mindenben megegyezik ez azzal, amelyet az Efezusbeliékhez írott levélben olvashattunk. Ugyanazok a szereplő személyek: a gyermekek és az atyák, a szolgák és az urak. Csak itt még hozzáveszi ezekhez az asszonyokat és a férfiakat. Kötelességeiket is ugyanúgy szabja meg, mint az Efezusbeliékhez írott levélben. Legalább is a lényeg egyezik, sokszor azonban még a szavak és a mondatok is azonosak. Amiben pedig eltérés van, az nem lényeges, mert a gerince a dolgoknak ugyanaz. Főleg pedig az indoklásban nincs semmi különbség. Abban, hogy miért kell az asszonyoknak engedelmessé válni az ő férjüknek és miért kell a férfiaknak szeretniük az ő feleségüket, miért kell a gyermekeknek szót fogadni az ő szüleiknek és miért ne bosszantsák az atyák az ő gyermekeiket, miért szolgáljanak a szolgák mindenben szófogadóan és hűségesen az ő test szerint való uraiknak és miért adják meg az urak, ami igazságos és méltányos, az ő szolgálóiknak. Miért? Mert az asszonyoknak és férjeiknek is, a gyermekeknek és az atyáknak is, a szolgáknak és az uraknak is, van Uruk a mennyben, az a Krisztus, aki áldozócsütörtökön a mennybe ment, s Ő követeli meg, hogy akik itt a földön egy házban s az egyházban együtt laknak, egymásnak szolgáljanak. Lehet, hogy itt-ott elmarad ez az indoklás, de viszont az egész házirenden kétségtelenül végigvonul. Már maga az a tény is azt mutatja, hogy az „Úr” szó Krisztusra és az Istenre vonatkoztatva minduntalan előfordul, az efezusbeliék házirendjében 5-ször, a kolossébeliekéiben 6-szor. S

ezt a, külső érvet csak még jobban megerősítik a belsők. Itt látjuk meg igazán, hogy az a keresztény élet, mely Krisztus halálára és feltámadására épül s messze néz a mennybe, hova Jézus előre ment, hogy nekünk helyet készítsen, nem réveteg álmokban és álmodozásokban éli ki magát, hanem a mindennapi kötelességteljesítésben őrlődik fel. S ez alól nincsen felmentés s e tekintetben közöttünk nem lehet különbség. Akár Efezusban lakik valaki, akár Kolossében, akár magyar, akár germán, akár putri a lakóhelye, akár pedig paloták birtokosa, — ha keresztényen, egyformán érvényes rá ez a házirend. Más tekintetben lehet igaz az, hogy ahány ház annyi szokás, de ezekben a dolgokban, amelyekről az apostol ír, csak a teljes egyetértésnek van helye. Mert keresztényen otthon csak egyféle van, olyan, ahol ez a házirend. De tudjuk, hogy ilyen keresztényen otthon ma kevés van. Ezért, ami rajtad áll és ami a házirendből reád tartozik, teljesítsd! Így kapcsolódhatol bele a legszervezettebbben abba a nagy küzdelembe, amelynek az a célja, hogy több legyen nálunk a keresztényen otthonok száma.

2 Máj. 24—30. Kolossébeliekhez 4:2—4. v.
Most tér rá Pál az imádkozásra, egyszerre, hirtelen s minden átmenet nélkül. Így jelzi azt, hogy az imádság valamelyest még a házirendhez tartozik. Kívánatos ugyanis, hogy egy keresztény házban az asszony és a férj, a gyermekek és a szülők, a szolgák és az urak külön-külön is és együtt is imádkozzanak. Hiszen a család vallásos közösség. Már a görögök, a rómaiak és a keleti népek is ennek tartották. A görögöknél erre mutat a család régi neve, az „episztoin”, mely az oltárnál állók, a tűzhelyhez tartozók csoportját jelenti. A rómaiaknál nyíltan megmondja ezt Ciceró: „Mi szentebb az ember lakóhelyénél? Ott van az oltár, ott ég a szent tűz, ott vannak a szent dolgok és a vallás”. S a keletiéknél szintén valóságos szentély volt a családi otthon. Mennyivel in-

kább szükséges akkor, hogy mi keresztyének az Isten házának tornácává, az imádság helyévé tegyük a mi otthonunkat. Előbb azonban tudnunk kell, hogy mi az igazi keresztyén imádság s ezért beszéljük meg külön, amit az Ige erre vonatkozólag mond.

Három kívánságot közöl. Az első, hogy az imádságban állhatatosak legyünk. Nem mondja meg, hogy miért, de ha ezt az első kívánságot a másodikkal és a harmadikkal ok-okozati összefüggésbe állítjuk, akkor még erre is rájövünk. Lássuk ezért, hogy mi az apostol második és harmadik kívánsága és mit mond az ok-okozati összefüggés. A második kívánság: az imádságban hálaadással legyetek. A harmadik pedig: az imádságban önzetlenek legyetek, vagyis ne csak magatokért, hanem egyszersmind miérettünk is imádkozzatok, hogy az Isten nyissa meg előttünk az Ige ajtaját, hogy szólhassunk a Krisztus titkát. Végül az ok-okozati összefüggés azt jelenti, hogy a második és harmadik kívánságnak a teljesülése az első kívánság valórávásától függ. Ilyenképpen: ha az imádságban állhatatosak leszünk, akkor tudunk hálát is adni az Istennek és önzetlenül másokért s az Isten ügyéért is fohászkodni; de ha állhatatlanok maradunk az imádságban, akkor képtelenek leszünk a hálaadásra, a szánk mindig csak kéréssel lesz tele s önzetlenségre sem leszünk hajlandók, mert csak magunkkal és a magunk ügyével fogunk törődni. Ezért rendkívül fontos az, hogy Pál első kívánságának engedjünk s ne hagyjuk meg az imádságos életünkben csak ösztönös hajlammak, mely olykor-olykor fel-feltör belőlünk s azután újra elhal, míg valami veszély vagy baj ismét életre nem hívja. Sajnos a legtöbb ember csak ilyen szórványosan és alkalmilag imádkozik. Ezeknek a tömegéből akar kimenteni bennünket az apostol, hogy igazán keresztyének legyünk s ne pogányok, akik csak hébe-hóba kiáltanak fel az égbe s ekkor se azért, hogy valamiért hálát adjanak, hanem, hogy kérések özönével gyötörjék az Istent, melyekben mindenben maguknak kérnek valamit, másoknak pedig semmit vagy igen keveset. Nekünk ennek épp a fordítottját kell csele- és önzetleneknek kell lennünk imádkozásunkban. De ez csak akkor sikerülhet, ha még az első kívánság teljesítésének való nekidőlés előtt megteljesedünk mi is a Szentlélekkel.

Ezért mondjuk el, imádkozzuk el, énekeljük el, kérve, könyörögve: Jövel Szentlélek Uristen. . .

Máj. 31—Jún. 6. Kolossébeliekhez 4:5—6. v. 3
Nagyon sok diák van, aki odahaza az övéi körében, vagy az iskolában, az osztályban a kebelbarátai között bátran mer beszélni, csuda okosakat mond és elragadó jó pofa módjára viselkedik; de amikor kikerül ebből a belső körből, akkor egyszerre félszeg lesz és dadogni kezd. Ismét sokan vannak, akik az Istennel bölcsen tudnak társalogni, mert igazán hisznek benne, sőt nem csak négy szem közt tudnak az Atyával beszélgetni, hanem a hívek gyülekezetében is szólni mernek vele; de ha kívülállókkal kerülnek össze, hitetlenekkel, akkor egy szó nem sok, de annyi se jön az ajkukra s inkább eloldalognak a helyett, hogy bátran megállnák a sarat s megvallanák a hitüket. Ettől a suta félszegtől és bamba maflaságtól akar megóvni minket az Ige. Először is tudunkra adja, hogy az Isten nem elégszik meg azzal, ha megtartjuk a házirendet, tehát a mieink körében jó keresztyének vagyunk. Azzal sem elégszik meg az Úr, ha Őt igazán állhatatosan, háládatosan és önzetlenül imádjuk. Ő azt is kívánja még ezeken felül, hogy a kívülvalókkal szemben is mint keresztyének álljunk meg a helyünk. Ezért üzeni az apostollal és szólít fel általa: „bölcsen viseljétek magatokat a kívülállók irányában.” S hogy kétségünk ne legyen a felől, hogy miben áll ez a bölcs magaviselet, röviden ezt is megmondja. Először így szól: a jó alkalmatosságot áron is megváltátok. Az Efezusbeliekhez írott levélből már ismerjük ezt a mondatot, mert abban is ugyanerre szólította fel az apostol a híveket. Ezeket is, azokat is, minket is bátorságra, leleményességre akar edzeni. És önfeláldozásra. Semmiképpen sem akarja, hogy az alkalmát mások meggyőzésére, a hit terjesztésére, elszalasszuk. Ellenkezőleg arra biztat, hogy keressük, áron is megvegyük az ilyen alkalmakat, ha azok maguktól nem kínálkoznak. A bölcsesség második követelménye pedig az, hogy a beszédünk kellemetes legyen, sóval fűszerezett, és tudjuk, hogy mimódon kell kinek-kinek megfelelnünk. Mert az Isten harcosai nem tetteg, pusztá ökölrel vagy fegyveres kézzel hadakoznak, hanem szóval. Ezért bölcs az, aki magát ebben jól kiképezi. Kezdj is minél előbb

hozzá, hogy mire az iskolából kikerülsz, jól tud forgatni a Léleknek kadját, amely az Isten beszéde!

4. Jun. 7—13. Kolossébeliekhez 4:7—18. v. Pál most már mindent elmondott, amit az Isten reabízott és a kolossébelieknek általa hírül akart adni. Az 1:1—2:23. versig terjedő részben megcáfolta a kolossébeliek összes tévelygését, a 3:1—4:6. versig terjedő részben pedig felvilágosította őket, hogy milyen az igaz és helyes keresztyén élet s ezzel a levelet tulajdonképpen be is fejezte, mert a hátralevő versekben már csak búcsúzkodik. 12

versen át egyebet se tesz, mint üdvözli ezt is, azt is, és mások, munkatársainak a köszönetét tolmácsolja. Végül pedig maga ragadja kezébe a tollat és pár sort ír ennek az ismeretlen gyülekezetnek a saját kezével, hogy ha már őt nem látták, legalább az írását tekintessék meg és mutogathassák egymásnak. Ugy látszik, beszéd közben nagyon megszerette ezeket a kolossébelieket. De azért most már gyorsan befejezi a levelet és lezárja a szokásos, végső apostoli üdvözléssel: „A kegyelem veletek. Ámen.” Mi azonban addig ne váljunk el ettől a levéltől, míg ezen a héten mégegyszer az egészet át nem olvastuk!

Imádkozzunk:

Jóságos teremtő Atyánk, Üdvözítő Megváltónk, Úr Jézus Krisztus, vigasztaló és megszentelő Szentlélek, szét nem bontható Szentháromság és kimondhatatlan Egység. Teljes szívünkéből hálát adunk, egész lelkünkkel magasztalunk és minden erőnkkel dicsőítünk kegyelmi adományaidért, melyeket senki se tudna előszámolni. Különösen köszönjük drága egyházunkat, melyben ígéd és szentséged körül gyűjtöd össze a szentek közösségét. Istenünk, hogy viszonzhatnánk mindazt, amit a múltban velünk tettél, a jelenben is teszel s a jövőben még tenni fogsz? Urunk, a te jóságodnak, ajándékaidnak és kegyelmedenek nincs vége, akár lelkünkre, akár testünkre tekintünk. Ezért nevedet dicsérvük mindenkor és magasztalásod tölti be szívünket, szánkat mindörökké. Ámen. (v. Virág J.—Moller.)

Önálló imádság.

Mi Atyánk, ki a mennyekben vagy...

Énekeljünk:

Dicsőség mennyben Istennek... (Dunántúli Ker. Énekeskönyv. 1. ének.)

BIBLIAI KÉRDÉSEK

Május havi kérdéseink:

1. Milyen Ószövetségi könyvekből idézett Jézus Krisztus?
2. Milyen Ószövetségi könyvekből nem idéznek az Újszövetség írói?
3. Hol beszél Máté magáról első személyben?
4. A Ludolf-féle szám hozzávetőleg hol van meghatározva a Bibliában?
5. Mikhez hasonlítja magát Jézus Krisztus az evangéliumokban?

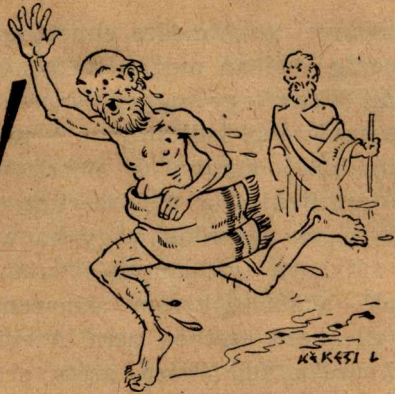
Március havi kérdéseink megfejtése:

1. Ézsaiás 53:5.
2. I. Kor. 1:23.
3. Máté 7:6.
4. Jeremiás 9:23—24.
5. Ján. 15:4.

Pontversenyünk állása (bibliai):

Adamkovics János 9, Berkes István 34, Boytha György 54, Csekme Pál 55, Dömötör Tibor 47, Edelenyi Endre 24, Fábry György 47, Fábry László 19, Fényi Béla 9, Gazsó Ferenc 18, Gécs Mária 54, Hegedűs László 54, Hidassy Endre 27, Hybl Klára 27, Jankó Miklós 44, Kasper Egon 44, Lefkovich Frigyes 47, Lisznyi Erika 9, Macher Frigyes 46, Markovics Pál 46, Mazán Pál 3, Mayerik Károly 18, Móritz Péter 56, Pósaferi Erzsébet 10, Szepes Iván 43, Szilasi Gábor 10, Szokolay Mihály 28, Takács Sándor 43, Tóth István 53, Török Alajos Pál 55, Träger Herbert 35, Urbancsik Sándor 46, Valent Béla 56, Vidolovics Károly 6, Zorkóczy Gábor 8.

Heüréka!

A gondolkodó ember sokszor egy-egy világos pillanatban, a tudat fényének erősebb fellobbanása mellett hirtelen meglát olyan dolgokat, amelyeken már régen törte a fejét. Ilyen hirtelen „meglátás”-ból nem egyszer keletkezett már nagy horderejű tudományos felfedezés. Az emberek nagy többsége ámulva csodálja ezeket a felfedezéseket és a felfedezőket, de azok valódi nagyságát és az elérésükhöz szükséges hatalmas szellemi munkát többnyire nem ismeri. Amit az ember ésszel nem tud megfogni, ahhoz a szívével igyekszik közelebb férkőzni. Így keletkeznek a mesék. Gyermeekmesék és tudományos mesék egyaránt. Ez utóbbiak csak a meglátás pillanatát, annak is külső körülményeit veszik figyelembe és így csodálatos véletleneknek tüntetik fel a legsúlyosabb felfedezéseket is.

Az egyik ilyen tudományos mese, miről meg akarunk emlékezni, az ókori *Archimedes* nevéhez fűződik. A róla elnevezett híres hidrosztatikai tételt minden diák ismeri és ezt annál könnyebben teheti, mert valamikor egy tréfás diák, vagy diáktársaság rímbe szedte a nevezetes tételt, dallamot is kerítettek hozzá. Így keletkezett a „Minden vízbe mártott test, kisangyalom...” kezdetű, közszájon hangzó diáknóta. Nos, Archi-

medesnek erről a nevezetes és igen nagy horderejű felfedezéséről jegyezte fel a krónika az alábbi kis mesét. *Hieron* király az egyik istenség szobrára aranykoronát készíttetett. Bár a kész korona pontosan olyan súlyú volt, mint az aranyművesnek átadott színarany, valami okból mégis gyanúja támadt, hogy az aranyműves ellopott az aranyból és a hiányt valami más fémmel pótolta. Magához hívatta *Archimedes* és megbízta a kérdés kivizsgálásával, de kikötötte, hogy a koronát nem szabad megsérteni. *Archimedes* nagyon sokat tűnődött a nehéz kérdésen, de hosszú ideig minden látható eredmény nélkül. Egyszer aztán fürdés alkalmával észrevette, hogy éppen annyi víz folyt ki a vízzel telt kádból, mint amennyit a vízbe merülve, saját testével kiszorított. Ugyanakkor az is feltűnt neki, hogy testét könnyebbnek érzi vízben, mint vizen kívül. Ez igen egyszerű jelenségek megfigyelése során meglátta a feladat megoldásának lehetőségét. Nagy örömeiben kiugrott a kádból, azon vizesen egyenesen haza szaladt, hogy a szükséges kísérleteket haladéktalanul megtegye. Útközben pedig ezt kiáltozta: „heüréka, heüréka...” (megtaláltam, megtaláltam). Az utcán járókelők nyilván nem voltak valami jó

véleménnyel Archimedes elmeállapotáról, pedig valóban megtalálta a kérdés nyitját. Csak egy ugyanolyan súlyú színaranydarabot kellett vennie, mint a szóban forgó korona és mindegyiket vízbe meríteni. Ha a kiszorított vízmennyiségek egyenlők, vagy ha a két test súlya a vízbemerítés után is egyenlő, akkor a korona színaranyból van, ellenkező esetben nem. Archimedes *heüréka* felkiáltása azóta szállóigévé vált.

Természetes, hogy a nagyobb horderejű felfedezéseket kísérik a nevezetesebb és ismertebb mesék, azért az újkor nagy felfedezéseivel kapcsolatosan találkozunk leginkább ilyenekkel. Egyikük a légszivattyú felfedezéséhez fűződik. Eszerint *Guericke Ottó*, Magdeburg városának tudós polgármestere (1602—1686) mindenek előtt azt a kérdést akarta tisztázni, hogy egyáltalán van-e, lehetséges-e légyeres tér? Nagyon logikus eljárás. *Guericke* elfogulatlanul fogott hozzá a kérdés megoldásához, ami abban az időben nem volt éppen könnyű dolog. A levegőt nem tekintette külön elemnek, mint az ókoriak, hanem a testek (a Föld) olyan kísérő jelenségének, mint amilyen pl. egy rózsának az illata. És itt kezdődik a mese. *Guericke* gondolkozva fel és alá sétálgatott szobájában, a szoba közepén, az asztalon egy szál rózsza állott pohárban. Séta közben egyszerre csak arra lett figyelmes, hogy az asztaltól távolodva, egy bizonyos távolsáig még érzi a rózsza illatát, az egyre gyengül és aztán megszűnik. Ha közelebb jött, megint érezte az illatot. Az illat gömbfelhő alakban veszi körül a rózsát, a felhő a távolsággal egyre ritkább lesz és egy bizonyos távolságnál gyakorlatilag megszűnik. Nos, ha a levegő úgy veszi körül a

Földet, mint rózsát az illata, akkor a távolsággal a levegő is ritkul és az is megszűnik valahol. Ahol pedig a levegő megszűnik, ott kezdődik a vacuum, a légyeres tér. A rózsza titkát valóságban is sikerült *Guerickének* megoldania, az 1654-i regensburgi országgyűlésen nyilvánosan bemutathatta kísérleteit, a légszivattyút és a híres magdeburgi féltekéket.

Ugyanebből a századból való a lehallott alma ismert meséje, ami a gravitációs törvény felfedezésének adja

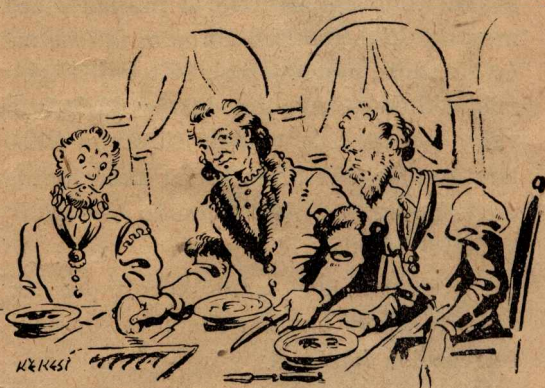
egyszerű magyarázatát. *Flammarion* francia csillagász így adja elő a történetet: Egy este egy 23 éves ifjú elmélkedett egy falusi jószággon, melyet atyjától örökölt s mely születési helye is volt. Azt beszélnek, hogy egy alma esett le előtte. Ez az egyszerű tény, melyet senki más észre sem vett volna, az ő figyelmét megragadta és lebilincselte. A Hold látható volt az égen. Elmélkedni kezdett azon sajátos erő természetéről, mely a Föld felé vonzza a testeket;

felmerült lelkében a kérdés: *vajjon miért nem esik le a Hold is?* A kérdés felett tűnődve, eljutott a legszebb felfedezések egyikéhez, melyekkel az emberi elme dicsekedhetik. Ez az ifjú *Newton Izsák* volt. — E mese hallatára bárki jogosan gondolhatja, hogy semmi sem könnyebb dolog, mint volt a gravitációs törvény felfedezése.

Óriási jelentőségű felfedezés a gőzgép is, méltán izgatta az egykorú emberek fantáziáját. Két mesét is említhetünk vele kapcsolatban. — A gőzgép tulajdonképpen feltalálója *James Watt* kora ifjúságában, amikor még *Jancsinak* szólították, nagyon szerette a teát és szeretett anyja mellett üldögélni, amikor az teát főzött. Elnézte a teáskannából kiáramló vízgőzt és különös örömeire szolgált, ha a gőz olykor-olykor megemelte a kanna fedelét. Ekkor született meg az elbeszélés szerint *Watt* agyában a gőzgép gondolata. Valaki egyszer későbbben ironikusan még azt fűzte hozzá a meséhez, hogy amikor anyja el akarta küldeni *Jancsikáját*, hogy csinálja meg iskolai feladatát, akkor az méltatlankodva így szólt: „Kedves mama, hagyj még egy kicsit gondolkodnom. Ha mindig elkergetsz a teáskanna mellől, harminc év alatt sem leszek készen a gőzgéppel.”

Watt mama úgy látszik, engedékeny anya volt, mert fia csakugyan feltalálta a gőzgépet. A gép második mesénkben már vígan szivattyúzza a vizet valamelyik angolországi bányatelepen. Ezek az első gőzgépeken még nem volt automatikus gőzelosztó, hanem egy embernek kellett a gőzhenger két végére szerelt csapokat a megfelelő pillanatban nyitni és csukni. Így lehetett a gőzt a dugattyú egyik, vagy másik oldalára engedni. Erre a munkára gye-

reket is alkalmaztak. Mesénk hőse egy gyerek, név szerint *Humphrey Potter*. A gép, mint említettük, vígan dolgozott, de annál szomorúbb volt *Humphrey* barátunk, mert míg neki a gőzgépre kellett ügyelnie, pajtásai indiánosdit játszottak a réten. Eközben arra lett figyelmes, hogy a gőzgép lengő gerendája ugyanabban az ütemben végzi mozgását, mint ahogyan neki a csapokat kellett forgatnia. Spárgát keresett elő a zsebéből, ügyesen oda-kötözte a csapokat a lengő gerendához, amivel meg volt az automatikus elosztó. *Humphrey* pedig füttyörészve elfutott a többi gyerekek után indiánosdit játszani. — Ha az indiánosdi nem volna olyan kedvelt gyerekjáték, akkor talán még ma is kézzel csavargatnánk a gőzelosztó csapokat.

Ha ezeknek a meséknek az eredetét akarnók kutatni, kiderülne, hogy ezek nemcsak abból erednek, hogy az emberek kedvüket lelik a hangulatos elbeszélésekben, hanem van valami része bennük az irigységnek is. Az emberek véletlen szerencséinek hajlandók tulajdonítani a legnagyobb felfedezést is, hogy így csökkentsék annak jelentőségét és a feltaláló érdemeit. „Vak tyúk is talál szemet.” Legalább is erre enged következtetni *Kolumbusz Kristóf* esete

a tojással, ami megint csak mese. A XV. század vége felé történt, hogy *Mendoza* bíbornok ünnepi ebédet adott Kolumbus tiszteletére. A vendégeket bántotta Kolumbus dicsősége és azzal hozakodtak elő, hogy ők is éppen úgy felfedezhették volna az újvilágot. Kolumbus ekkor felszólította a társaságot, hogy egy tojást állítsanak fel egyenesen a hegyére. Mikor pedig ez senkinek sem sikerült, Kolumbus kis ütéssel benyomta a tojás hegyét és úgy állította fel a tojást. Innen ered a „Kolumbus tojása” szállóige.

Ezek a mesék azért tetszenek és azért terjednek el, mert fején találják a szöveget, van bennük, vagy legalább is lehetne bennük valami igazság. A dolgok lényegéhez azonban nemcsak annyi tartozik, amennyit a mese elmond, hanem sokkal több annál. Kitartó munka előzi meg a felfedezéseket. Ha nem így volna és *Mendoza* vendégeinek lett volna igazuk, akkor — *Archimedes* példáját követve — csak kitartóan fürödni kellene annak, aki híres tudós akar lenni, vagy pedig — *Watt* nyomán — sokat kellene teáznia.

Bizonyára így gondolkozott az az asszony is, aki egyszer *Siemest* kereste fel ezzel a kéréssel: árulja el, mit csináltasson a fiával, hogy híres feltaláló legyen belőle. Fia nagyon tehetséges és biztosan nagy dolgokat fog felfedezni, ő csak ezt szeretné egy kicsit meggyorsítani. *Siemens* azt mondta erre, szoktassa hozzá a fiát, hogy minden nap reggel ötkor keljen fel és dolgozzék esti tizenegyig. Ha ezt huzamosabb ideig gyakorolta és hozzászokott, akkor majd megmondja azt is, hogy mivel foglalkozzék. Nem lehetetlen, hogy idővel egy s más dolog sikerül is neki. Az

asszony csalódottan távozott, fiából pedig nem lett feltaláló.

Itt *Siemensnek* volt igaza. Lehet, hogy valami véletlen esemény elősegíti egyik, vagy másik kérdés megoldását, de csak akkor, ha az ember képességei hosszú, türelmes munka után elő vannak készítve a megoldást jelentő gondolat felfogására. A haladás és a siker titka nem a véletlen és nem a szerencse, hanem a kitartó, szorgalmas munka.

Heüréka...

Dr. Bukovszky Ferenc.

Papírsárhány

*Sugaras, tavaszi égen
tizenkét berregő madár
halálos szárnya száll...
S mellettük egy papírsárhány lebeg,
kacagó tarka folt,
mosolygó üzenet,
Ti halálmadarak,
hadak és veszedelmek,
nézzétek ezt a könnyű, tarka hirt:
a gyermek most is gyermek.*

1941... tavasz.

A nagyok félnek eleget.

*A gyerek papírsárhányt ereget,
és most is ugyanaz.*

Mint a kismadár, mint a liliom...

(1941-et írunk):

a gyermek most is evangéliom.

Túrmezei Erzsébet

DIÁKESET

Természetrájzórán.

A tanár úr magyaráz: Régi természetrájz-könyvekben az agyhártyák különböző neveikkel vannak jelölve: duamater, piamater... Egy hang megszólal az utolsó pad felől: és *almamater.*
Csekme Pál

M. Kir. Erzsébet Tudományegyetem Evangélikus Hittudományi Kara

Magyar evangélikus egyházunk egyetlen lelkészképző intézete Sopronban működik, a pécsi egyetem hittudományi fakultásaként.

Hogy hogyan folyik itt a teológián a munka, arról szeretném néhány sorban tájékoztatni az „Ifjú Évek“ olvasógárdáját.

Mit kell elvégeznie és mit lehet végeznie a teológusnak? — Meg kell tanulnia elsősorban azt az anyagot, amelyet a professzorok előadnak, illetve a vizsgákra követelt anyagnak előírnak. Azok kedvéért, akik rövidebb-hosszabb idő múlva idekészkülnek, megemlítek egy-két előadást. Az egyik előadás szól a különböző vallásokról, a másik a filozófia történetébe enged bepillantást. Annak a tudománynak a történetébe, amely az ember és az egész világ problémáját fejtegeti. Az egyik órán egyetemes egyháztörténetről hallunk, a másikon a Biblia tartalmával ismerkedünk. A Biblia egyes szakaszairól gazdag magyarázatokat hallunk, majd az Újszövetség korának történetét halljuk és látjuk vetített képeken. — Hogy a Szentírást eredetiben olvashassuk, meg kell tanulni a héber és a görög nyelvet.

Felsőbb évfolyamokban tanít is a teológus: elemista gyermekeknek Kátét vagy bibliai történeteket. Megtanuljuk, hogyan hirdették az ígét az egyes korokban és mik a feladatai a mai kor lelkészének.

Mindez a teológiai tanulmányoknak csak kicsiny töredéke; de ezekből is lehet látni, hogy mi mindent kell tanulnia a teológusnak. Tanulmányok, munkavégzés szempontjából tehát úgy kell tekinteni a Teológiát, mint bármely

más egyetemi fakultást. Aki azzal jön ide, hogy itt kell a legkevesebbet tanulni, az csakhamar csalódik és esetleg távozik is. Viszont annak sem biztos a megmaradása, aki a hittudománnyal *hit* nélkül akar foglalkozni.

Órák hallgatásán kívül önálló, tudományos, kutató munkát is végez a teológus. Teszi ezt egyrészt a kötelező szemináriumokban, másrészt saját belátása és tehetsége szerint a neki kedves témával foglalkozik.

A legjellegzetesebb vonás a teológusok egyetemi életében az, hogy „senki sem él önmagának“. Ha nem így van, akkor beteg a közösség. Az Ifjúsági Kör adja azt a keretet, amelyen belül különböző munkaterületek, munkakörök vannak. Ilyen munkakör pl. a Missziószeminárium. Ennek tagjai kisebb-nagyobb csoportokban az ország legkülönbözőbb részeire szállnak ki és szolgálnak a gyülekezetben. A falusi élet megismerését célozza a Faluszeminárium munkája. Gazdag tapasztalatokat nyújt ezeken kívül a regősmunka. Mi abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy mint teológus-regős-cserkészek egyúttal Isten ígétét is hirdetjük regősutainkon. Egy külön csoport a szegény gyermekeket karolja fel és végez köztük áldásos munkát.

Így végezzük teológiai tanulmányainkat és így szolgáljuk egyházunk s magyarságunk ügyét. Magasztos hivatás! Legyen áldott érte az Úr Isten!

Magyar evangélikus Testvéreim! Soraitokból várjuk az Isten hívásának engedelmességedet!

Filippinyi János
hittudománykari hallgató,
Sopron.

Hadijelentések a tanár-diákfrontról

— Valahol Magyarországon. —

A lezajlott napok megint sok szép sikert hoztak,
S lovasított osztagaink is beavatkoztak.
Ami egészen különös már a mai korban,
Egy szabályos lovascsata zajlott le a porban.
Először könnyebb egységek bocsátkoztak harcba.
S támadták a téren egymást oldalt is meg arcba.
Kézvel és lábbal dolgoztak, minden szünet nélkül,
S egy cseppet sem ijedtek meg semmi ellenségtül.
Nehezebb lovasságunk egy fal mögött rejtőzött,
Noha türelmetlen volt és várni alig győzött.
Nem is bírta mindvégig ki s a nagy harcot látva,
Előretört süketítő „huj-hajrát“ kiáltva.
A támadás mindent gázolt, ahogy megindultak,
Az ellenség legjobbjai mind a porba hulltak.
Nem is csoda, mert ha ingott a lovasok sorja,
Akkor a lovak számára kezdődött a torna.
Aksióba léptek és az ellenségre törtek,
Maguk előtt minden élőt a földre söpörtek.
A harc ámbár folyik még, de magasabb hatalmak,
Máris készítik számukra a méltó jutalmat.

Közli: Telek.

A világ lakosainak a száma 2216 millió lélek. Az 1800. év óta az emberiség száma két és félszer lett nagyobb. Ma a Föld lakosainak a fele Ázsiában, egynegyedrésze pedig Európában él.

Egy szabályos hangyaállamnak mintegy 75.000 alattvalója van.

A vakondok igen érzékenyek a zene iránt és zenével földalatti vackukból is ki lehet csalni őket.

A természetes beszéd alkalmával a férfihang rezgésszáma másodpercenként 90—100, a női hangé pedig 460 körül mozog. Erős felindulásban ez a szám a férfiaknál 1800-ig, a nőknél 3600-ig szökhet fel.

A legrégebb gyógyszer a ricinusolaj. A luxori ásatások alkalmával találtak egy orvosi vénagyűjteményt, amely Kr. e. a 16. századból származott. Ebben az ókori orvosok a ricinusolajat gyomorrontás, kiütések és kelevények ellen ajánlották.

Növényi sajt egy újfajta élelmicikk, melyel a távolkeleti háborúk során, csak mosztanában kezd megismerkedni a fehér világ. Szójababból készítik és Kínában már évezredek óta ismerik. A babot megmossák, kövek között, víz hozzáadásával finomra őrlik, a pépet megszűrik, kicsapják belőle a fehérjét és sajtszerű tömeggé alakítják. A kész sajtot egy pirosszínű penészgomba lepi el s ettől vörösszínű. Minőségben, állítólag, a mi Roquefort-sajtunknak felél meg.

Történelemelőtti fegyvergyár nyomait találták meg legutóbb a skandináv félszigeten. Mindenféle kőszeközön, kalapácson, üllön kívül félig kész fegyverekre is találtak, az elkészítés különböző állapotában. A felfedező szakértők szerint mindegyiket külön szakmunkás dolgozta ki, aki a fegyvernek csak

egy-egy részletét készítette el, azután tovább adta a következőnek. Az megint csak a maga dolgát végezte rajta, s így vándorolt a darab kézzől-kézre, míg csak teljesen el nem készült. Ha tehát a felfedezők nem tévednek megállapításaikban, a „futószalag-gyártás” nem annyira ujdság, mint hinné az ember.

Sebesült állatok és emberek sebe gyorsabban gyógyul, ha ibolyántúli fénybesugárzást kap — állapítja meg egy német tudós. Még pedig — úgymond — azért, mert a besugárzás hatására a szervezetben gyógyító hatású vitamin keletkezik, amely elősegíti a hegedést.

A granadai csillagvizsgálóban felszerelték azt az újfajta világ órát, amelyet Hurtado jezsuita atya készített. Az óra egyidejűleg mutatja, hogy a világ melyik országában hány óra van és az időket mindjárt át is számítja madridi időre.

A világ legnagyobb mecsetje Delhiben, India fővárosában van. Várszerű alapépítménye 10 méter magas. A mecset négyszögének egy-egy oldala 100 méter. A márványkövekkel kirakott udvar közepén áll a márványkút, amelyben a hívők naponta kétszer végzik szertartásos mosakodásukat. A mecsetnek Mekka felől eső főoldalán 33 m magas minaretek állanak, magának a mecsetnek főépületét pedig hagymaformájú kupolák borítják. A mecsetet 1644—1658 között, 14 éven át építette a nagymogul.

Még 1918-ban kezdték meg Rómában a Kr. utáni 5. században épült Sancta Sabina-templom helyreállítási munkálatait. Az öskeresztyén bazilika sokáig a pápák temető helye volt, de a századok folyamán teljesen megrongálódott. Óriási költséggel állították vissza eredeti alakjában a római kereszténynek gyönyörű műemlékét. P. F.

A napokban egy levelet kaptam Újvidékről. Ebből idézem a következőket: A napokban ünnepeltük felszabadulásunk évfordulóját. A szabadságon, magyar oktatáson és lelki gondozáson kívül még egy tényező gyümölcseit élvezzük, s ez a megfelelő ifjúsági lap. Az evangélikus ifjúságnak annyira megfelelő, oly szilárd erkölcsi alapon álló „Ifjú Évek”-ben találtuk meg igényeink kielégítő tárgyát. Kedves hitsorsos tanárunk fáradozására a lapot szeptember óta teljesen díjtalanul kapjuk. Gondolkodtam azon, miként nyilvánítsam ki hálámat a szerkesztőségnek. Úgy gondolom, hogy ezt csak szellemi munkámmal tehetem. Magyar nyelvem és kifejezésem talán nem hibátlan, elnézést kérek érte...

A levélhez a következő írás volt mellékelve.

FELSZABADULÁS

Írta: Csörföly Lajos III. o. tanítóképzőint. növ.

1941 ápr. 12. Egész éjjel s még most is hallok az ágyúdörgést. A fegyujtott raktár füstje elborítja az egész várost. Az emberek mégis mosolyognak. Mi lehet ennek az oka, — gondolom magamban, amint a város központja felé igyekszem. Messziről látom barátom mosolygós arcát. Izgatottan kiáltja: Jönnék! Mint az eszelős rohan tovább. Valószínűleg a németek gondolom magamban, mert arról nem is hallottam, hogy a honvédség megindult volna.

Hazajövet betérek egy fűszerkereskedésbe. A boltosné halkán, mintha maga sem hinné amit mond, vagy mintha félne, hogy valaki meghallja, ujságolja a felszabadulást. Most mindent megértettem. Az ágyúdörgést, a raktárérgést, a mosolygó arcokat. Az utcán izgatottan tárgyalt a nép, itt-ott már nemzetőrök teljesítettek szolgálatot. A bajai úton rendetlen, elcsigázott szerb katonaság hosszú sora vánszorog dél felé. A magyarok megverték őket, kiáltottuk s észre sem vettük a hátunk mögött kullogó csendőröket. Nem törődünk mi már ilyesmivel. Észak felől

motor zúgása hallatszott. Egészen alacsonyan repülve jelentek meg a magyar gépek. Előrántottuk zsebkendőinket és önfeledten intgettünk feléjük. Észrevették és visszaintegettek. Azután rőpcédulákat szórtak le s felszólították a szerb katonaságot a megadásra. A visszavonuló ellenséget is észrevettük s nem sajnálták tőlük az áldást, ahogyan egyikünk a géppuskázást elnevezte.

Tizenegy óra lehetett, mikor dübörgésre lettünk figyelmesek. Mint parancsszóra, úgy fordultunk meg. Még láttuk, ahogy egy tank dübörgött el az utcán. Veszett futás következett. A magyar tankok, — kiabáltuk s futottunk, ahogy csak tudtunk. A nagy zsvajra kiszaladtak az asszonyok is, a sarkon már az egész utca kint volt.

És nemsokára jött a második, harmadik... ötödik, ... tizedik páncélos. A megfigyelők mosolyogva néztek ránk a nyitott kocsiból. Sokan felugranak és mosolyogva ölelik meg a bőrruhás páncélosokat. A házakon gombamódra jelennek meg a piros-fehér-zöld zászlók. Huszonkét évi dugdosás után újra sza-

badon lenghettek Zombor utcáin. A népből kitör a lelkesedés: Éljen a magyar hadsereg! A lányok virágot szórnak a felszadadítókra, kik nem tudják, melyik után kapjanak a virágesőben. Karonfogva indulunk a város központjába. Itt már nagy tömeg szorong a befutó harci, teher és páncélgépkocsik körül. A cserkészek éppen azon szorgoskodtak, hogy Sándor király szobrát betakarják sátorlapokkal. A közönség látható megelégedettséggel nézte. Egyik honvéd kérdésére, hogy miért nincs a király fején sapka, a zombori így felel: „Tavasszal állították fel s a telet úgy sem akarták bevárni”. Nagy hahota fogadja a megállapítást.

Nagy éljenzés vonja magára a figyelmünket. Hosszú, zöldes-sárga kigyó közeledik az utca két felén. Libasorban a magyar honvédség. A nép megrohanja, öreg fiatal csókolja őket, akik ebben a pillanatban minden fáradtságról megfeledkeztek. Itt is ott is bort, sört, cigarettát nyomnak a kezükbe. Boldogan érkeznek meg a főtérre, ahol új lelkesedéssel és kedvességgel fogadják őket.

És jött a magyar hadsereg mind nagyobb és nagyobb számban. Minden fegyvernemet határtalan lelkesedés fogad. A hosszú és fárasztó menetelés után vigan vágják ki a honvédek a díszlépést. Nem láttam én még ilyent. A nép örömeiben nem tud hová lenni. Délelőtt óta kint van az utcán, de semmi fáradtságot, éhséget nem érez. Hogyan is érezne, mikor ez a nap, amelyre sokan minden reményüket építették. Hányszor mondtuk: Majd ha jönnek a magyarok! És most itt vannak. Szinte hihetetlen az egész. Még álomnak is szép lenne. De hiszen itt áll előttünk a honvéd, ezeréves dicsőség megtestesítője. Már hallani a városi vezetőség: „Isten hozott”-ját. És felhangzik a magyar ima. Zeng, zúg fel a magasba, a világ minden tája felé, hogy hirdesse Bácska magyarságát. Könny szökik a szemünkbe és végig folyik arcunkon, hogy lemossa a hosszú rabság minden emlékét. Könny, az igaz öröm megtestesítője.

Már besötétedett. Alig tudunk megszabadulni attól az érzéstől, hogy megöleljük a magyar honvédet és soha többé ki ne engedjük ölelésünkből. Hazamegyünk, hogy tovább álmodjuk ezt a boldog igazságot.....

Nyárelő

*Éledjünk a napsugárral!
Csalogasson a madárdal!*

*Friss zsenge erőnkől dúsán,
miért legyünk mindig búsan*

*Fussunk ki a zöld mezőbe
s nagy ritkán a temetőbe!*

*Daloljunk, míg torkunk bírja!
Gyűljék ki az arcunk pirja!*

*Pezsdüljön bennünk az élet!
Csak a fiatalok élnek...*

*Zengjen csengő kacagásunk,
mit sápadt mosolyra váltunk,*

*ha jön a szomorú aggkor...
Majd fogunk még sírni — akkor.*

Kökény Pál VII. o. t. Aszód

Szeretem az erdőt

*Szeretem az erdőt,
Büvös néma csendjét,
Égrendülő fáknak
Nyilegyenes rendjét.*

*Szeretem az erdőt!
Patak csobogását,
Dülő nagy viharban
A fák ropogását.*

*Szeretem az erdőt!
Vadvirág illatát,
A fák között játszó
Szellő fuvallatát.*

*Szeretem az erdőt,
Lehajló sok ágot,
Fák tövében nyíló
Tarka sok virágot.*

*Bokrétába kötöm
Szálát a virágnak,
És elviszem haza
Drága jó anyámnak.*

Porcsa Sándor III. o. t. Csurgó

Ökrök

*Nagy himbálva jönnek, mennek.
Megfeszülve kocsit vonnak.
Vastag nyakuk nekinyomják
a nehéz bükkfajáromnak.*

*Életük az ázott széna,
pállott bükköny, sovány abrak.
Sorsuk örök himbálódzás
s fizetésül ostort kapnak...*

Kökény Pál VII. o. t. Aszód

Beletemetkezett a görög költők ver-seibe. Ebbe a ragyogó világba, amit az emberiség ébredő öntudatának tavasza teremtett meg. De ez a fény, az életnek ez a gyönyörűsége nem nyugtatta meg. A görög világ a mosolygó emberek vi-lága volt.

Imre beiratkozott a konfirmációi ok-tatásra. Ezzel új kérdések támadtak a két fejlődő fiú lelkében. Komoly figye-lemmel gondolták át a leckéket és ol-vasták hozzá a bibliát.

Amikor óra után Sándor hazament, elővette bibliáját és tovább olvasta az Írást ott, ahol Imrével elhagyták. A la-kás csendje és szomorú némasága elő-készítette a fiú lelkét arra, hogy Jézus szavaiban keressen vigasztalást.

Imre, a görög lélek szépsége csak de-rült napokra volt jó. A szomorú szív-hez nem volt szava. Jézus azokhoz száll, akik megfáradtak és megterheltek.

Imre csodálkozva hallgatta, milyen meghatott lelkesedéssel beszélt Sándor, mikor a konfirmációra való előkészü-lésre került a sor.

Nagycsütörtökön volt a konfirmáció. Erre feljött a Bobay-család és felhoz-ták magukkal özv. Szirákyt. Meg-látszott rajta a pihenés a kedves, de-rült környezetben. Egy kis pirosság is volt az arcán és mintha az arca is tel-tebb volna.

Mikor eljött a nagyvakáció, nem kel-lett hozzá sok rábeszélés, megint le-

mentek Bobayékhoz mindketten Im-rével.

VII.

A hetedik osztály.

A hetedik osztályba lépve, az ötös szö-vetség eggyel megfogyatkozott. Gyenge Jóska elment patikusnak. A hatodikban erősen megviselte a trigonometria és csak Sándornak és Buttlernak vállve-tett segítségével lehetett megmenteni a bukástól. A hetedikben jött volna a fi-zika, ezzel már nem mert szembeszállni. Tehát ahelyett, hogy neki kellett volna lenyelni ezt a gyilkoló holmit, azt gon-dolta, inkább majd ő keveri mások szá-mára a mérget.

A szövetség megmaradt négy tagja merész dologra határozta el magát. Buttler volt ebben a kezdeményező. Mint a zenetársaság működő tagja, he-tedik osztályos korára belekerül majd a Diákbál rendezőségébe. A rendezői fe-hér vállszalag azonban nemcsak dísz, hanem kötelességet is ró a viselőjére.

A rendezőnek ugyanis kötelessége, hogyha egy táncosnő nem táncol, azt azonnal fel kell táncra kérnie. Mert a Diákbálon nem szabad ülve maradni senkinek. Ámde ahhoz, hogy fel lehes-sen kérni valakit, táncolni kell tudni. Ha pedig még nem tud, meg kell tanulnia.

Ez a jól megokolt magyarázata annak, hogy Buttler Gyula hetedik osztályos,

a Diákbál leendő rendezője beiratkozott a tánciskolába, ami évente ott nyílt meg a Kaszinó épület egyik földszinti termében, amit Börzecsarnoknak hívtak.

Buttler példája elragadta a szövetség másik három tagját. Így azután egysé-

ha táncosnő kisasszonnyal kellett táncolnia annyira megzavarodott, hogy minduntalan elvétette a lépést.

Pedig nagy szívfájdalmat okozott neki ez a nehézség. A kis szóke Müller Grétivel szeretett volna táncolni, ezzel a mosolygó szemű, könnyű lánykával,

Remegő szívvel kérte fel Müller Grétit.

gesen csetlettek-botlottak az első órákon. Buttler és Sándor nemcsak az iskolapadok között fogták föl gyorsan a leckét, hanem a Börzecsarnokban is. Lászlónak egy kis utánpótlással szintén ment a dolog, de Kutassy akármilyen jól tudta is, mikor otthon gyakoroltak,

aki úgy repült végig a tánciskola síma padlóján, mint valami lepke. Vele szeretett volna táncolni, de elhült a szíve a gondolatra, hogy egykor mégis táncolni kell vele, és ő ügyetlenül rakja a lábait és nevetséges lesz Müller Gréti előtt.

Megizzadásig gyakorolt otthon. A szövetség tagjai önfeláldozóan segítettek neki. Végre oszladozni kezdett tagjaiban a dermedtség, megjött a bátorsága is és az ismétlő órán remegő szívvel kérte föl Müller Grétit. Szerencsésen sikerült a vállalkozás. A szövetség ünnepiesen felszabadította a tánc tanulását inaséveiből.

A Diákbál előtt sikerült Buttler számára frakkot szerezni, mert az illető a rendezőnek. Göbecs János nyolcadik osztályos theologusnak készült, ahol már többé nem használhatta a frakkot, másrészt meg nagyon megörült, hogy tíz forintot kap jó állapotban lévő frakkjáért. Így vették meg egyesült erővel Sándor és Buttler a frakkot. Buttler ugyanis nem adhatta ki minden pénzét, mert a Diákbálra is kellett. Jól esett neki, hogy csak azután kellett neki a vételár felét visszaadni.

A Diákbál, mint mindig, fényesen sikerült. Kutassy nemcsak táncolt Müller Grétivel, hanem még együtt is vacsorázhatott Müllerékkal. Sándor, Buttler Szántó Imrével özv. Sziráknéval és Szántónéval töltötték el kellemesen az éjféle szünórát.

Sándornak sokáig lelkében zsongtak ennek az első bálnak emlékei. Életének nagy fényessége volt, bepillantás a hétköznapi munka kerítésén túl a csillogó szórakozás világába.

Eddig csak a színház volt ilyen ábrándvilág. Amikor tehette, ott állt a diákhelyen és lelkesen tapsolt a többivel. A hazafias drámák és a népszínművek voltak kedves darabjaik. A népszínmű széphanjú énekesnőjéért különösen lelkesedtek. Nótáit mindig megismételtették. Ebből keletkezett a következő bonyodalom.

Egyik este a katonatiszti páholyból

csokrot dobtak le a színpadra az énekesnőnek. A csokron széles selyemszalag és ettől borult föl a helyzet.

A diákhely közönsége úgy látta, hogy a szalag színe fekete-sárga. Már pedig ez a szín abban az időben szomorú emlékeket ébresztett, az abszolutizmus korának emlékeit, az osztrák elnyomást, mely még mindig nem tudott belenyugodni Magyarország alkotmányos függetlenségébe.

A diákhelyen kitört a forrongás. Füttyültek, abcugoltak, a földszint közönsége is csatlakozott a tüntetéshez. Félbe kellett szakítani az előadást, a függöny legördült, rendőrök jöttek, verekedés keletkezett, valaki meggondolatlanságból a lámpákat is eloltotta, a jó soproni rendőröket rövid idő alatt kiverték a színházból, odabent tovább tartott a tüntetés. Végre meggyújtották megint a lámpákat, a színigazgató kilépett a függöny elé és bejelentette, hogy a közbejött események miatt nem folytathatják az előadást, kéri a közönséget, hogy csöndben távozzék.

Másnap este katonaság állt a színház körül és a diákhely üres maradt. A feszült hangulat kiterjedt a városra, sőt a fővárosi sajtó is hevesen támadta a katonatiszteket.

Egy nyilatkozat vetett véget a háborúságnak. A tiszt, aki a csokrot adta, kijelentette, hogy a szalag színe nem fekete-sárga, hanem sárga-kék volt. Az pedig az ő bárói családjának a színe és joga van használni.

A forrongás emléke lassanként elült. Kutassy ugyan még egy darabig nagyon óvatosan és különös módon tudta csak kalapját feltenni, mert valaki a zürzavarban úgy ütötte fejbe, hogy jókora daganat támadt tőle.

(Folytatjuk)

SZÁMREJTVÉNY.

Horovitz Endre

(5 pont)

- 430 4, 17, 19, 38, 21, 25, 11, 30, 15 = A rím is ez.
 13, 8, 34, 14, 37, 10, 44 = Magyar ifjú *Levente*
 40, 12, 20, 5, 39, 45 = Nem tesz semmit *Dej*
 28, 35, 32, 6, 42 = Férfinév *Dej*
 41, 2, 1, 23 = Nagyhét *Dej*
 22, 18, 26 = Szegecs *Dej*
 9, 18 = Csodálkozó szó *Dej*
 33, 3 = Papírmérték *Dej*
 1-45 = Pünkösdi ének *Dej*

Vak betűk: 7 = z -
 16 = ú -
 24 = ö x
 27 = s -
 29 = b -
 31 = s +
 36 = i -

KOCKAREJTVÉNY.

Horovitz Éva
(2 pont)

J	O	T	E	T	T
H	O	R	T	H	Y
L	A	B	D	Á	K
L	A	J	B	L	I
A	T	Á	T	R	A
H	A	R	C	S	A

Fenti szavakból két párhuzamos egyenes segítségével egy időszerű útmutatás olvasható ki.

NÉVJEGYREJTVÉNY.

Kitka Mihály
(2 pont)

**VEKESSEK EDE
GYŐR**

PONTVERSENYÜNK ÁLLÁSA:

Abaffy Erzsébet 76, Albrecht Győző 200, Algóver Mihály 200, Allinger János 13, Antalics Andor 15, Bankó Ágnes 50, Benediktü Dániel 178, Bernhardt Béla 60, Bitskey Tibor 48, Bokor András 30, Borbély Károly 80, Borszék Lajos 79, Császár János 26, Csekme Pál 200, Csermely Egon 200, Csizmadia Ferenc 22, Dept'ner Ilke 25, Dévai Miklós 79, Dobronyovszky Márta 24, Dombay Márta 46, Domokos Katalin 103, Dömötör Tibor 77, Dórfi Lajos 145, Edelényi Endre 144, Edvi Ida 13, Egri Erzsébet 30, Farkas János 89, Farkas Tibor 51, Fábri György 143, Fábry László 161, Fejér Árpád 99, Fényi Béla 129,

Fodor György 44, Gászó Ferenc 94, Gálik Gábor 5, Gedóváry Lilike 136, Glazewski Melitta 200, Göllner Gábor 121, Györbíró Károly 30, Harbach Gyula 92, Hegedűs László 145, Hegyi István 30, Hegyi Kálmán 200, Herrstein Gyula 200, Herzberger Tibor György 24, Hesp Ede 123, Hibbey Csaba 81, Horányi László 79, Horovitz Éva 99, Horváth Éva 97, Horváth Olga 43, Illyés Gyula 145, Jagodics István 13, Juhász Ferenc 102, Karkus Erzsébet 12, Kasper Egon 127, Kály Ervin 14, Kelemen Tamás 200, Kemenczei Sándor 79, Kenessey Ákos 174, Kerényi György 118, Kesjár Mária 56, Kéry János 125, Kilczér Gyula 80, Kiss István 40, Kitka Mihály 96, Kokavec Endre 106, Konkocz György 39, Kovács Béla 55, Kováts Dóra 67, Kókai Aladár 149, Kővári Gizella 40, Kristóf P. Pál 125, Kucsman Árpád 200, Kurutz Károly 70, Lautenbach Tibor 149, Lászik Mária 153, Lefkovic Frigyes 119, Liptay Béla 40, Loós Tibor 103, Lovász János és György 77, Lunczer Ágnes 166, Macher Frigyes 198, Manninger Ernő 198, Martonovics Ferenc 175, Mayerik Károly 125, Mazán János 25, Mazán Kálmán 159, Márcz Henrik 24, Mikus György 105, Mórítz Péter 200, Murányi Károly 66, Németh Edit 43, Nyíró Károly 171, Ori Zsuzsa 185, Patakfalvy János 39, Patócs György 35, Pásztor Emil 80, Perl János 113, Pintér Kató 70, Polner Tibor 75, Porubszky György 123, Pósaalfalvi Erzsébet 50, Rajna István 31, Raksányi Kálmán 103, Reményi Éva 157, Resch József 13, Ruttkay Dezső 125, Schilli Irén 105, Scholtz Armand 171, Schulz Nóra 133, Szabó Sándor 45, Szigeter Győző 45, Szlavkovszky István 161, Szokolai Etelka 77, Szokolay Mihály 200, Szuchovszky Gyula 185, Takács Sándor 94, Tardy Edit 200, Tarnóczy Tivadar és Zoltán 166, Tertinszky Edit 71, Técsői Sándor 200, Tóth-Szöllös Vilma 39, Träger Herbert 151, Túróczy Erzsébet 80, Unger László 55, Urbancsok Sándor 119, Urbán Zoltán 40, Vajda Barna 105, Valent Béla 200, Vantara János 96, Varga K. György 50, Vámosi Loránt 10, Vidolovics Károly 15, Vidovszky Kálmán 81, Vohmann Ingeborg 107, Weiszer Edit 80, Zelenyánszky András 148, Zilahy Gyula 96, Zimmer Károly 200, Zorkóczy Gábor 104.

Jövel, kedvűkkel ünnel, kölsöd be mirein kel boron...

Mátrai evangélikus diáküdülő

(840 m.)

május 15-ig csak evangélikus közép- és főiskolás diákokat vesz fel. Május 15 után az időközben jelentkezett másvallású diákokat is felvesszük, így későn jelentkező evangélikusok kimaradhatnak. Ezért, evangélikus diákok mielőbbi jelentkezését kéri Glatz József vallástanító-lelkész, aki készséggel nyújt az érdeklődőknek bővebb felvilágosítást. La-

kása: Rákosszentmihály, Rákosi-út 95. szám, telefon: 408—769. — Június 26-tól július 26-ig leányok, július 26-tól augusztus 26-ig terjedő időre pedig fiúk jelentkezhetnek. Teljes ellátásért — napi négyszeri bőséges étkezés-sel, — evangélikusok 5.50 P-t fizetnek napenként.

Az IFJÚ ÉVEK áprilisi számában közölt rejtvény megfejtései :

KERESZTREJTVÉNY.

ARÓMABELIEKHEZ
SABÁRIA GRAU O
ZSÁLYA KE SRÓF
ACZÉL TARACK O
BOS ADALAK AHN
AD K KRAGEN RI
DEVAI AHOROG Á
SG NRO AZEBOTS
AABC MARÁS DIA
GM AMARISKA SG
HAD UNA ELFOG
A ÖCS TARDI EE
RENÉ VÓLOŐ ÁRU
CEGLÉDKISKÖRÖS

KOCKAREJTVÉNY.

KERÁMIA
EPIROS
RIMOC
ÁRON
MOC
IS
A

SZÁMREJTVÉNY.

„Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében.”

BETŰREJTVÉNYEK.

VENDÉG PUTTONY FÖLDALATTI

BUDAPEST, 1942. MÁJUS

XX. ÉVFOLYAM 9. SZÁM.

IFJÚ ÉVEK. Ifjúsági folyóirat.

Alapította **Algöver Andor.**

Laptulajdonos: **az Országos Evangélikus Tanáregyesület.**

Főszerkesztő: **Dr. Bánkúti Dezső.** Felelős szerkesztő és kiadó: **Dr. Rempert Elek.**

Szerkesztő bizottság **Arató István,** Kőszeg. **Dr. Blázy László,** Budapest. **Dr. Czinkótszky Jenő,** Békéscsaba, **Dr. H. Gaudy László,** Budapest, **Dr. Keken András,** Budapest, **Kirner Gusztáv,** Békéscsaba, **Máczy Lajos,** Nyiregyháza, **Dr. Ruhmann Jenő,** Sopron, **Dr. Zelenka Margit,** Budapest, **vitész Zerinváry János,** Bonyhád.

Szerkesztőség: Budapest, VII., Vilma királynő-út 19.

Kéziratok a felelős szerkesztő lakására, Budapest. VII., Damjanich-u. 28/b, III. 22. küldendők.

A kiadóhivatal vezetője: **Ruzicska László,** Budapest, XI., Váli-út 4, II. 2.

Postatakarékpénztári csekkszámla: **26.111.**

A lap havonként jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 3 pengő; egyes szám ára 40 fillér.